شماره ۹۹ ایکنجی دوره

۱ شنبه ۲۳ دی ۱۳۲۴

آذربایجان

مسئول مدیر :
احمد موسوی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیلیق	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در

اقتصادی تدبیرلر

اقتصادی مشکللری حل ایتمک مسئله‌سی بو گون دنیانین بوتون اولکه‌لرینده باشلیجا موضوعلاردان بیرین تشکیل ویرمکده‌در.

۶ ایل سورن گچن دنیا محاربه‌سی بوتون دنیادا شدید بیر اقتصادی بحرانی ایجاد ایتمیشدیر.

بویوک صنعتی مملکتلرده میلیونلارجا ایشسیز فعله‌لر، راستلانیر، عمومی اعتصابلار خبری هر گون دنیانین بیر گوشه‌سیندن ایشیدیلمکده‌در.

اقتصادی وارلیغی خارجی تجارته باغلی اولان آذربایجا نیمزدا بو بحرانیدان کناردا قالمامیش‌در. مخصوصاً تهران حکومتینین مغرضانه سیاستی سایه‌سینده، اقتصادی‌دیریلیگیمیز تهدید ایدیلمکده ایدی.

اصولاً ایگرمی ایللیک زور و فشار سیاستی و آذربایجان صادراتینین مهم بازاری و تجارت یولی اولان شمالی همسایه‌میزله آرابالان دشمنلیک نتیجه سینده، آذربایجانن اقتصادی قولومه محکوم ایدیلمیشدیر.

ملی حکومتیمیز، هر ساحه‌ده اساسلی اصلاحاتا باشلادیغی سیرادا بو مهم مسئله‌نی ده نظردن قاچیرمامیشدیر.

بحرانن نتیجه‌سینده ایشدن دوشموش اولان پشمینه کارخانه‌سین ایشه‌سالماق ویلدلیکله نچه یوز نفر بیکار قالمیش کارگره ایش ایجاد ایتمک ایچون، ملی حکومتیمیز خلق قوشونلاری وزارتینین سفارشلری یا‌ایتندن او کارخانه‌یه بیر میلیون ریال پول ایله مساعدت ایتمیشدیر.

کارخانه، دولت تاپشرقلارین یرینه یتیرمکله‌ایشه باشلیاجاقدر. تاپشرقلار عسکرلر، نظمیه مامورلاری و باشقا دولت مامورلاری ایچون لباس تهیه ایتمکدن عبارت اولاجاقدر.

بو کیمی سفارشلری یرینه یتیرمک ایچون حد اقل کارخانه‌نین بیر ایل آیری سفارشلر قبول ایتمه‌دن ایشلیه بیله‌جگی ظن ایدیلمکده‌در.

ایران کارخانه‌سینده ده ویرگیسینده تحلیف ویرمک واشقاء ملی کمک‌لر

تیجه‌سینده تیزلیکله ایشه باشلیاجاقی محتمل‌در.

اونه یاندان ملی حکومتیمیز اولکه نین صنعتی احتیاجلارین نظرده دوتاراق، خام ماده‌لر، ییه‌جک و خشکبار اقسامی استحصاللاریمزا بازار تهیه ایدیب صادر ایله‌مک صورتیله، بو احتیاجلارین رفعنه وسیله حاضرلاماق فکریندده. یعنی ۲۰ میلیونلق سرمایه ایله تشکیل اولونان آذربایجان اقتصادی شرکتی دولت طرفیندن گوستریلن مساعدت‌ده بو نظری تامین ایتمک ایچون دور.

بو شرکت آذربایجانن محصوللارین صادر ایتمک ایچون اساسلی تدبیرلر گوره‌جکدیر. بیر مدرن و سون سیستم زیگوتا (توخوما) فابریکی تاسیس‌ده بو شرکتین باشلیجا پروژه لریندن بیرین تشکیل ویرمکده‌در.

بو کارخانه بوتون آذربایجانن منسوجات احتیاجین تامین ایتمکله برابر خارجه پارچه صادر ایله‌مک امکانین‌دا الده ایده‌جکدیر.

بوندان علاوه کارخانانین تاسیسی نتیجه‌مین ایشسیزه ایش ایجاد ایده‌یلر.

بوندان علاوه کندلرده اکینچی لرین اقتصادی وضعین اصلاح ایتمک ایچون فلاحت وزارتیمیزین، مالک‌لر و کندلی‌لر نماینده‌لرینین شرکتی ایله تشکیل ویرده‌یگی مالکانه بهره‌ویر کیمی کمیسیونو ایشلرین قورتاریب ولارملی تصمیملر آلمیشدیر.

بو کمسیونون تصمیملرینین تیزلیکله قانونی حالا گلیب اجرایه قویولماسی منتظردر.

بئله لیکله کندلی‌لری دائمی صورتده چوق آلچاق وچتین دیریلیک وضعنده یاشاماغا مجبور ایده‌ن شرائطین آرادان قالدیریلماسی و مین عنوانلا اونلاردان آلینان غیر قانونی ویرگیلرین لغو ایدیلمه‌سی یولوندا موثر بیر قدم گوتورولموش اولاجاقدر.

بو کیمی تدبیرلر نتیجه‌سینده، کندلی لرین داها چوخ علاقه ایله استحصال ایشلرینده شرکت ایدیب فلاحتی محصوللاری آرتیرماق بویله اولکه میزی زنگینلشدیرمه‌جکلری طبیعی‌در.

ملی حکومتیمیز بو صورتله اوز پروگرامیندا قید ایتدیگی اقتصادی برنامه‌سینین اجراسینا باشلامشدر.

بو امید ویریجی و موثر قدملر، ملی حکومتیمیزین داها سونراکی تدبیرلرینین مقدمه‌سین تشکیل ایتمکده‌در.

مملکت خبرلری

پشمینه کارخاناسی آچیلیر

نچه آیدان بری تعطیل اولان پشمینه کارخاناسینی ایشه سالماق ایچون ملی دولت طرفیندن بر ملیون ریال بورج ویریلدی.

بو مبلغ قوشون تشکیلاتی ایچون ویریلن سفارش باتینده محسوب اولوناجاقدر.

بویوک بیر شرکت تاسیسی

آذربایجان ملی حکومتی‌نین کمکی ایله آذربایجاندا و آذربایجانین خارجینده گنیش تجارت معامله‌سی آپارماق ایچون بویوک بیر شرکت تاسیس ایدیلمکده‌ در.

بو شرکتین اساسی سرمایه‌سی ۲۰۰۰۰۰۰۰ ریالدان آز اولمیاجاقدر. شرکت مخصوصاً آذربایجاندان خارج اولان اجناس باره‌سینده بیوک تجارتی معامله‌لر انجام ویره‌جکدر احتمال ویریلیر کی آذربایجانین داخلی احتیاجیندان آرتیق اولان خوار بارین صدوریده بو شرکتین واسطه‌سی ایله انجام تاپا، ایندی‌دن بیرچوق انحصاری ماللارین ساتیشی باره‌سینده شرکت ایله دولت آراسیندا مذاکره دوام ایتمکده‌در.

ملاقات

جمعه گونی ملی حکومتیمیزین باش وزیری بانک شاهنشاهی ایرانین تبریز شعبه‌سینین مدیرینی قبول ایتمیش، بورادا ایجاد اولونان مالی مشکلات باره‌سینده اونونلا ایتدیگی لری مصاحبه اوزون مدت دوام ایتمیشدیر.

اسپاهین ترقی‌سی

دولتین کارخانالاری ایشه سالماق و اونلارین وضعیت لرینی یاخشی لاشدیرماق جهتینده گوستردیگی توجه نتیجه‌سینده ایران و پشمینه هر کلری‌نین اسهامی رواج تاپیب ترقی ایتمکده‌در.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

آذربایجان بلا واسطه خارجی مملکتلرله تجارت علاقه‌سی یاراتمالیدر:

آذربایجان تاجرلرینین ملی دولته مراجعتی

آذربایجانین معتبر و معروف تاجرلری خصوصی بر مکتوب یازوب آذربایجان ملی دولتینه گوندرمیشلر.

بو مکتوب آذربایجانین چوخ جانلی و حیاتی مسئله‌لریندن بیرسینی یعنی اقتصادی حیاتی رونقلندیرمک مسئله‌سینی اورتالیغا قویور.

مکتوبی امضاء ایتمیش:

غلامحسین ارغی – تقی بیت‌اله علی اکبر صدقیانی – محمد تقی رفیعی – حسن بیرنگ – محمود یمینی – مراد علی تیموری – تقی وهاب زاده – علی ماشینچی – مرتضی خوئی – الحاج علی عسگرزاده – رضا پاپروسچی – حسین فرهیان – ایرج اروجی – حسن کهنیان – حسین‌پور – اسدرضازاده – حسنی محمد یمینی – هرندی علی صادقی – اصغر اکبرزاده – سید محمود بنکدار – غفار سلامتی – حسن زبیری – محمود دیرنجی – اصغر علی‌زاده – حسین بنکداری – حاج محمود بزاز – رضا کتابچی – غفار فرشفروش – حسن بنکداریان رضا برنجی – اسماعیل قندچی – ابراهیم رضازاده – محمد علی بنکدار – جعفر اروجی

وسائر معروف آقالار آذربایجان ملی حکومتیندن خواهش ایدیرلر که بلا واسطه خارجی مملکتلرله تجارت علاقه‌سی یاراتماق مسئله‌سینی مذاکره ایدیب لازمی تدبیر گوره‌سین.

مکتوبدا دیلیر که آذربایجان خارجه کلی مقداردا « خشکبار، دری، باغیرساق، یون، فرش، تاخیل و بر چوق بو کیمی ماللار » اخراج ایتدیگی کیمی خارجدنده « قند، پارچا، شیشه، نقلیات وسائطی، ملزات تفت محصولی، ماشین آلات، شیمی ماللار، دواجات، سیمند و دیگر چوخ ایشله‌نن » ماللار گتیریر.

حاضردا آذربایجاندا ملی دموکراتیک بر نهضتین غالبیتی ایله علاقه دار اولاراق بیزیم خارجی تجارته احتیاجیمیز داهادا آرتمیشدیر.

چونکی بر یاندان « ایرانین ارتجاعی حاکم دائره‌لری بیزیم سیاسی منافعمیزی سایمادیغی کیمی آذربایجان خلقینین اقتصادی ایشلرینده ترقیه علاقمندلیک گوسترمک ایستمیر » (مکتوبدان) اوبیری یاندان حکومتیمزین اعلامیه سینده، گوستریلدیگی کیمی وطنیمیز اوز اقتصادیاتی فلاحت وصنایعینی خیلی آرتیرمالیدر که بودا خارجی مملکتلرله سربست تجارتین عمله گلمه‌سی و قوولانمه‌سینی طلب ایدیر.

مکتوبی امضا ایتمیش آقالار دییرلر: « بیز چوخ آیدین بلشادو شریک که خارجی تجارت مملکتمیزین اقتصاد یاتیندا مهم رول اوینایر »

نچه که معلوم‌در تهران مرتجع حکومتینین بیزیم وطنمیز آذربایجانی اقتصادی جهتدن چتینلیکلره سالماق سیاستی بیزیم ماللاریمیزین داخلده یغلوب قالماسینا سبب اولموشدر. بو اسف آور وضعیت بیزی مجبور ایدیر که بلا واسطه اوزوموز خارجی مملکتلرله تجارت علاقه‌سینه داخل اولاق.

« بئله بیر وضعیتدن جلوگیرلیک ایتمک ایچون » معروف و حرمتلی تاجرلر اوز مکتوبلاریندا ملی حکومتیمیزه مراجعت ایدوب خارجی مملکتلرله « تجارت دانیشیقلارینا وارد اولماغی تاکیداً خواهش ایدیرلر ».

قهرمان قهرمان زاده

ملی گورونمه‌مش امنیت

وقتیله آذربایجاندا یاشایان بر چوق ماجراجو آداملار قارشیقادان فیل بارادارق اوز آغالارینا هر گون خبر ویریردیلر. آنلار دیشکن توز گوز لرینده تیری گورمه‌ییب توزگه لرین گوزونده توك آختاریردیلار. اونلار دموکرات فرقه‌سینین عضولرینی اوغرو یول کسن کیمی قلمه ویرمك اوز آغالارینا دالیا - دال خبر ویریردیلر. اوزلرینده بر اوشاق کیمی آغزلارینین یورونلارینی - وی بر - بر ینه قارشمش حالدا آتیلوب دوشمه‌دیلر و اوجیا سه‌سله‌های کوی سالماغا چالشیردیلار. ایندی اونلار اوزلرینین سوزلری نه‌قدر یالان پوچ اولدیغنی آنلا یوب باش لارینی قینلارینا چه‌کمه‌مك یاغوش کیمی سوسماغا باشلایوبلار. اونلار یاخشی گوردیلر که فرقه‌نین قارشیسندا یاتان مهم مسئله‌لردن بیرینده خالقین امنیتی‌در. فرقه بتون وار قوه‌سیله ملتین مالینی ناموسینی گوزله‌مگه چالیشدی. بونا اساسا فرقه‌ده بتون عضولرینه بوجور تربیه ویردی. عضولر یاخشی باشا دوشمیشدیلر که بازار چاپماقلا اوغرو لوقلا خالقین ناموسنا توخونماقلا آزادلیق الده ایتمك اولماز. تاریخ بر چوق دوزگون اولاراق گوستردیکه بر دولت که اوغرولوقلا قلدورلوقلا مشغول اولا او تز بر زماندا خالقین سرت سیلی قارشیسندا دایانا بیلمز. بونا مثال اولاراق آلمان فاشیستلرینی و اونین باجی اوغلوسی اولان رضاشاه قورو لوشنی گوسترمك اولار.

تهراندا اوتوروب آذربایجانا کنایه ایله باقان وکیللر بر باشنی طهرانین او قارانلیق پنجره سندن اوزادوب آذربایجانین خریطه سنه باقسالار، گورورلر که ایندی آذربایجان تمام دگیشلوبدی اونلارین گوندردیکلری اوغرو دسته‌لری یوللاردا یوقدور [ژاندارمالارین] یرینه بیر نیچه نفر آذربایجانین غیرتلی اوغوللاریندان فدائیلردن عبارت آداملار دایانشدی. اونلار رهزنین علیهنه‌دی، بونلار اوغرولاری توتوب جوان ملی دولتمزه تسلیم ایدیر. بوقلایی وکیللر اوز گوز لری ایله گورورلر که آذربایجاندا ایندیه کیمی مثلی گورونمه‌مش بر امنیت یارانمشدی. بزیم جوان ملی حکومتمز بونیجه آیدا ایلده بیلدیکه خالقی سویوب قورو یرده قویان ژاندارمالاردان و اداره قوللوقچیلاریندان تمزله‌یوب اداره نی ملتین اوز الینه تاپشردی. ایندی بزیم اولکه‌ده خالق آراسیندا ایشله‌نمن «یاشوا قزیل تاپاغی آل هارا ایسته پرسن گیت» سوز اوزیرینی آلدی. ایندی بزیم خیابانلاردان توتمش، شهرین تا قارانلیق کوچه‌لرینه کیمی خالقین ناموسلی اوغوللار یندان، فدائیلردن سحره کیمی قاراوول‌چو دوار راق خالقین ناموسنی، مالینی گوزله یرلر. هله گدجیلر بزده اشیه‌دن قور خوب گیجه‌لر یول گتمه‌دکلری حالدا ایندی هیچ بر شیئدن قورخمادان گیجه سحره کیمی کندلردن شهره و شهر لردن ده کنده گیدیرلر. بو یرده گوسترر که آذربایجاندا ایندیه قدر بوجور امنیت اولمامشدی. بتون آذربا یجان ملتی بوجور امنیت ولوتدامالمدان چالشدان گیجه‌مك اونی مدافعه ایده جکدی. بزلر بر داها اداره‌لرده کند لرده اوغرولوقا رشوته آدام سویماغا یول ویرمیه‌جه‌ك. بو سوزلری جوان ملی حکومتمیز اوزدمیر سویور «مسله سویوردی ارتجاع ایله بر قیره توکدی» یاشاسین ملی حکومتمیز و اونین رهبرلری...

آذربایجان
ملی مجلسه گولدیریلن تلگرافلارین خلاصه‌سی

ارومیه‌دن

آذربایجان مجلس ملی رئیسی شرافتلو آقای شبستری جنابلارینین حضور عالیلرینه اوره‌کدن مبارکباد عرض ایدوب امیدم که آذربایجان مجلس ملی‌سی سیزین ریاستیزله نه اینکه آذربایجانی بلکه وطنمز ایرانین باشقا ئولکه‌لرینده پارلاق موفقیتلره نائل و ارتجاعین ریشه‌سینی چوروروب ابدی مرگه محکوم ایده‌جك - یاشاسین آذربایجانین ملی مجلسی - یاشاسین آذربایجانین ملی دولتی - ارومیه مالیه‌سی دبیرخانه سنین رئیسی مکافات

و خاتمه‌ده پیشنهاد ایدیرم ۴۰ ایلدن و بلکه اوندان‌دا قاباقدان کارمندلر حسابنا پنشگه بر قانون وضع و سرعتله دوزگون شخصلر واسطه‌سیله تحقیقاتا باشلانا - مکافات

آذربایجانین ملی مجلسی گینه آذربایجان روزنامه‌سی ملی‌مجلسین آچیلماسنی تبریك دیوب و اونون موفقیتنی ایدیریك. قزوین خامنه

میانه‌دن

مجلسین ساختنه گینه آذربایجان روزنامه سینه آقای پیشه‌وری وسیله سیلن بوگون که آذربایجاندا سعادت بروز ایلیوب مجلسین افتتاحنه و آقای پیشه‌وری‌نین رئیس دولت میزه صمیم قلبدن تبریك ایدیب و موفقیت اوزی آرزو ایدیریك.

میانه‌نین ۹ نجی کلاسنین شاگرد لری سعیدلو - شمس شفیع - خلیل منشی - کریمیان

ریاست محترم مجلس ملی آذربایجان با نهایت احترام به انتخاب مجلس ملی آذربایجان تبریکات صمیمانه خود را بحضور آنجناب تقدیم میدارد جعفر ناطق

ریاست معظم مجلس ملی آذربایجان بانهایت احترام بانتخاب مجلس ملی آذربایجان تبریکات صمیمانه خود را بحضور آنجناب تقدیم می دارد. ابوالقاسم ناطق

آبونه چیلریمزه!

اگر روزنامه‌لریز وقتینده چاتماسا اداره‌میزین دفترینه خبر ویرین.

ح. فتحی خشگنابی

اداره‌لر عالمنده

مایم ایندیه کیمی اداره‌لرایله تماسیم اولمادیغی ایچون اداره‌لرین جریانلاریندان اسه خبرسیز ایدیم. «جریان» کلمه سیندن مقصدیم گیچمیش دولتی اداره‌لرین طرز عمللری دگلدر. من بو آخر گونلر ده اداره‌لرین چوخلارنا گیتمیشیم ایندی آنلاییرام که اداره عالمی بیر آیری عالم ایمیش.

من ایندیه کیمی آزاد بیر ایشده اولدیغیم ایچون بویله خیال ایدیردیم که خلقیمزین حیاتی نین ناموسیندان (فقر و یوخسوللوق) لعنتلرین جیخا تدان سونرا، آیری بیر نقص تاپماق اولماز. من بیلیردیم کی طهران حکومتی خلقیمزی فشار و یوخسو للوق شرائطینده ساخلاماقلا ایستیردی بیزی همیشه قول حالینداساخلا سین. اما بیلمیردیم که بوفاسد حکو مت بو ایشی بیراندازه‌یه کیمی بورا دا انجام ویرمگه موفق اولمشدر.

«اداره عالمی آیری بیر عالمدر» بوندان قاباق اداره‌لره گیدنده قاپیدا دوران پیشخدمت لرین حضورینا یتشدیکدن سونرا اونلا گرك یاخشی بیر تعارف ایدیدون، اوندان سونرا بیر میزین قاباغیندا دوروب اوداقوتا اوداقوتا عرضووی المیدون، میز دالیندا اوتوران شخصیت تحکم ایله سنه جواب دیب یولاسالاردی.

هیچ بو شخصیت اوزیندن مافوق بیر عنصرین مقابلینده بیر قولچاق کیمی اراده سیز رقص ایدیردی.

من بونی اوز گوزوم ایله ایندی ایسه گوریرم، گوریرم کی بیزیم جامعه‌میزین عضولری اوزلریندن بیوك اداره رئیس لری‌نین قاباغیندا روحسیز بیر جسد کیمی دوروب و اونون یاخشیلاری ایله رقص ایدیر، بو «انسان» سانکه اوزینه بیر شخصیت قائل دگل...

هر بیر فرد، جامعه‌ده گرك شرکت ایدیب وجامعه ماشینی‌نین چرخ لرین دولاندیرسین. اما اگر بو فرد ده فکرسیز و شعورسیز جامعه‌ده اوزگه لرین اراده لرینه تابع اولا او چوق قیمت‌سیز بیر فرددر. چوخلاری تملق دن غیری بیر زاد بیلمیرلر. اداره‌لرده گی بونلار تملق و تعظیم دانشگده سینی تازه قورتاریبدور و یا قیزدیرماقدا مخصوص بیر متخصصه مالکدیرلر.

اداره عضولری بندهنقصیر یوخدور اونلار ایللر بویی فقر شرائطینده یاشا ییب و حیاتلاری فقط اومختصر اداری حقوقلارینا باغلی اولماق مناسبتیله همیشه اوزلریندن مافوقلاره اطاعت ایتمگه مجبوری حالدا حاضر اولمو شلار.

بوموضوع اوز نفسیمیزه اتکاء ایتمك روحنی آرادان آپاریب و بزیم بیر نوشتیمزی اوزگه‌لرین الینه ویرمیشدر.

فاسد هیئت حاکمه‌میز ده ن بیر نقشه اوز ریننده بو شرائطی یارادیب و بیزی او یالانچی قانونلارا گوره تبعیت ایتمگه مجبور ایتمیشلر.

اما ایندی هامی بیلمه‌لیدر که آذربایجان خلقی بیرخانواده کیمی حساب اولونور، بو خانواده‌نین عضو لری نه‌قدر سالم، اراده‌لی، دوز گون اولسالار، عائله‌میز اوقدر سعادتله یاشایاجاقدر. اجتماعی تشکیلات اوندان اوتری‌دیر که اورادا هامی اوز اجتماعی وظیفه‌لری‌نی دوشونوب اوز ملی مقدراتینی حل ایتسینلر. گنجن حکومت اگر بعضی آداملار داکور. گورانه اطاعت ایتمك روحنی یارانمیشدی ایسه بیز ایندی اولکه‌میزی و خلقیمیزی خوشبختلیگه طرف ویر مکدن اوتری اوزیمیزی لایق عضولر بیلمه‌لییك، بیلمه‌لییك کی تعارف و یالانچی تعظیم ایتمگه بیزیم حیاتیمیز یاخشی لاشابیلمز، بلکه بیز فقط فعا لیت وجدیت سایه‌سینده اوز خلقیمیزی خوشبخت ایده بیله‌ریك، بیز ایندی خلقمزه بورجلی اولماق مناسبتیله یالان‌دان ایکی قات اولوب تعظیم ایتمك بیر بنه عمل گوسترمه‌لییك، چونکه بیز آذربایجانلیق و آذربا یجان خلقی اجتماعی بیر شخصیته وتربیه‌یه مالك اولمالیدر

ح. س.

انتقاددان قورخمایون

بیلی در دنیانین ان مترقی ئولکه لرینده، ان مدنی خلقلر ایچرسینده، انتقاد معمولی ایشلردن بیریسی حساب اولونور، ولی متاسفانه ایکرمی ایلین عرضنده بو بیوك مسئله‌ده او بیریسی ایشلر کیمی طهران حکومتنین دیکتا تورلقنین سایه سینده تمامیله آرادان گیتمیشدر.

اونلار هیچکسین عیوباتینی دیمك ایستمیردیلر و بلکه چالیشیردیلار که گون بگون بزیم جامعه‌میز نادا نلیقا طرف سوق اولسون.

بونلارین بیوك انتظارلاری تامه، عظیم‌الشانا و بو کیمی آلداتیجی سوزلردن عبارت ایدی.

تهران حکومتی بو گولنج ایش لر ایله ایکرمی ایل بوطنی چالدی ولی کهلیك کیمی باشنی قارا قویلیان مرتجعلر نماینده‌لری بیلمیردیلر که اوزلریندن سوای هامی بو طلبین نه اولدوغنی اونلاردان یاخشی باشا دوشمشدیلر.

- بیر دولتمزین باشندا اولان مسئوللارین ان مهم وظیفه‌لرینندن بیریسی‌ده انتقاد مسئله‌سینی آیدنجاسنا خلقه آیدنلاشدیرماقدر.

انتقاد بیر بیوك مرهم‌دیر که دردلری یواش یواش ساغالدا بیلر، انتقاددان قورخان شخصلر گرك قاباخجدان آلینه اوزه‌ریننده اوزلرینی اصلاح ایتسینلر.

- دنیاده هیچ بیر تشکیلات تاپیلا بیلمز که اولدن نقصان‌سیز اولسون. بونا بنائاً بیر دولتمزینده چوق تئز ترقی ایدیب و ایشلری الیه آلدیغی مناسبتیله نقصانلاری اولماسی ممکندر. البته بو نقصانلار تزلیگله آرادان قالدیریلاجاق و ایشنده، المنده، دیلنده اشتباهی اولان شخصلر اوز وظیفه‌لرینی آنلایاجاقلار. بونا گوره ده جامعه‌نین اصلاحی یولندا انتقاددان چوق کسکین و گوجلی بر وسیله کیمی استفاده ایتمك ممکندر.

انتقاد اولان جامعه‌ده هرکس و هر مقام تیزلیکله ئوز اصلاحنا چالیشار.

تشکر

آذربایجان ارمنیلرین خلیفه‌سی جناب آقای نرسس آشاغیداکی تشکر نامه‌نی اداره‌میزه گوندرمیشلر.

من آذربایجان ارمنیلرین خلیفه‌سی که ۳۴ ایلدر آذربایجان خلیفه‌گرلیگنی اداره ایدیرم اوزومی حقلی بیلیرم که عموم آذربایجان مخصوصاً تبریز اهالیسینین طرفیندن ایستر مسلمان یا مسیحی یوره‌کدن اولان صمیمی تشکرلرینی شوروی دولتینه و اونون توسطیله تشکیل تاپمش سو کمیسیونا عرض ایدمم بیر بیوك یاخشیلیق قاباغندا که سویا چوق محتاج اولان شهرمزه ۷۰-۶۰ متر درینلیقدا اولان سو لوله لاری ساجنی یولیله اوجسنه‌دن بر یسنده خلیفه‌گری حیاطنده قازوب خلقه تمیز و ایچملی سو ویریرلر.

آذربایجان دیلی

۳

بیز بو گونکی بحثیمیزده آهنگ قانونی حقینده دانیشاجاغیق. بو بیزیم املامیز و یازیمیز ایچون چوخ اهمیتلیدیر. آهنگ قانونو یوزولارسا یازیدا و املاده اگله پوزغونلقلار میدانه چیخار که، بودا واحد بیر یازی و املا قانون ـ قاعده‌سی یاراتماق ایشینده بویوک اشکال تورەدەر. محض بونا گوره بیز درسلریمزده آذربایجان دیلی گرامرینین صوتیات حصه‌سنی املا و انشا بربشه‌یاری ایله یاناشی اولاراق آپاراجاق و یازی ایچون واحد بیر قانون ـ قاعده قبول ائتمک ایچون دیلیمیزده اولان بیر چوخ مباحثه‌لی مسئله‌لری توضیح ائتمگه چالیشاجاغیق.

کیچن بحثیمیزده گوسترمشدیک که، آهنگ قانونو رعایت اولونمازسا، هم بیر سوز یازیدا مختلف شکل‌لرده یازیلا بیلەر. مثلا، بیلیرک سوزنی آلاق، حاضردا هره بو سوزی ئوز ائشیتدیگی کیمی یازیر:

بیلوروك، بیلوروق، بیلوروخ بلوروك، و سائره.

بو اوندان عمله گلیر که، همان سوز آذربایجانین مختلف شهر و یرلرینده مختلف لهجه‌لرله اداده اولونور و هرکس ده اونی ئوز لهجه‌سیله یازیر. لاکن آیدین بیر شیدیر که بیر دیل اگر اوسلکنده اولان لهجه و شیوه‌لرین یولی‌ایله گیتسه، او زمان املا و یازیدا خطرلی بیر هرج ـ مرج باش ویرەر. او بیری طرفدن قید ائتمک لازمدیر که، بو هیچده او دیمک دگیلدیر که هرهانسی بیر املا او خلقین جانلی دانیشیق دیلینه اساسلانمیر. املا و یازی قاعده‌لری جانلی دانیشیقدان عذا آلمالیدیر. لاکن بونلا برابر یازی و املادا هرجور شیوه و لهجه‌یه رواج ویرمک مطلق یازیدا ئوز باشنا منجر اولور. املا و یازی قاعده‌لری بیر ئولکه‌ده عمومین دانیشدیغی و او ئولکه ایچون خاص اولان دانیشیق (عمومی‌لهجه) اساسندا قورولمالیدیر.

بو جهتدن بیز ئوز املا و یازی قاعده‌لریمیزی یاراداراکن نه تبریز و یا نه‌ده قاراداغ لهجه‌سنه اساسلانمالیغیق. بیز فقط آذربایجاندا بویوک اکثریتین دانیشدیغی عمومی لهجه‌یه اساسلانارساق او زمان، بوتون آذریلر آسانلیقلا و هامونین قبول ائده بیله‌جگی بیر یازی و املا قاعده‌لری یارادا بیله‌جگیک.

دلیمیزده‌کی آهنگ قانونو داها چوخ تبریز لهجه‌سنده پوزولمشدور.

(مثلا: دوزەلتماخ، ایسته‌ماخ، گورماخ، ایله‌ماق و سائره).

حالبوکه همان بو سوزلر رضائیه، خاچیور طرفلرده داها دوزگون تلفظ اولونور. گوروندوگو کیمی گوستردیگیمز مثاللاردا آهنگ قانونو تمامیله پوزولموشدور. دوزەلتماخ سوزونون کوکو دوزەلت در. یعنی اونون آخرنجی هیجاسی اینجه در. بونا گوره‌ده اونون آخرینا گلن شکیلچی ده اینجه اولمالیدیر!

دوزەلت ـ مك = دوزەلتمك، هابله ایسته ـ مك = ایسته‌مك، و یاخود گور ـ مك = گورمك و سائره.

بیله‌لیکله سوزلرین آخرینا شکیلچی گتیرمك ایچون همان سوزلرین کوکلرینه باخماق لازمدیر. اگر سوزون کوکی و یا اونون آخرنجی هیجاسی قالین‌سا اونون آخرینا گلن شکیلچی ده قالین اولمالیدیر. مثلا (یاز ـ ماق = یازماق) اگر سوز کوکی و یا اونون آخرنجی هیجاسی اینجه درسه اونون آخرینا گلن شکیلچی‌ده اینجه اولمالیدیر. مثلا بیل ـ دیم = بیلدیم)

هیچ بیر شبهه یوخدور که، بوخاریدا یازیلمیش دوزەلتمك، ایسته مك، گورمك، یازماق و بیلمك سوزلری آذربایجانین هرطرفنده باشا دوشوله‌جکدیر. چونکه بو سوزلر بیر لهجه‌یه دگل، آذریلرین عمومی دانیشیغنا اساسلانمشدیر.

گلن بحثیمیزده بیله مثاللارین جدولنی ویره‌جه‌ییك.

«لوویا ورمیا» دان

یازان: ل. ولینسکی

فرانسه‌ده سیاسی وضعیت

یقلاری وضعیت در.

بو طرحین طرفدارلاری ایستیردیلر که ملی‌لشدیریلمیش مؤسسه‌لرین اداره هیئتنده دولتین برمثلی اولسون، و بومثل فقط محصول مقدارینین تعیینده شرکت ائتسین.

بو عمومی سیاست کاروسی ایچرسینده بیرنجه گورکملی دلیلی نظردن گچیرەك.

گورنیك اما مساحلادقی مناسبتلر جهتندن بی اعتبار اولموش «هومیر دوویندل» «بی دن» «متر» «تجارت اطاقینی ریاسته سنجیلمیشدیر. «اکونومی» مجموعه‌سینین یازدیغنا نظرا نتیجه تجارت اطاقی دولتین پروژه‌سنه اعتراض ائتمک عنوانیله بیر پرده استعفا ائتمشلر، جمهوریتچی خلق پارتیسی متره‌دوشی فوبیر وفلاریندان اولان «سلتز» و «الزاوس» ین باشچیلاری آلتندا تشکل اولموشدور، «مکوك» آدلی بیر کیشی «آراس» دا عمومی مشاوره هیئتنه سنجیلمیشدیر، بو کیشی هیلرجی فرقه‌سینین ۹۵۷۶۴۲۳ نمره‌لی کارتینین صاحبی‌دیر. نازیدر و بوگون جمهوریتچی خلق فرقه‌سینین صفلاری آراسیندادیر. بو کیمی حقیقتلر استثنائی دگل‌لر و هامی آنلییر که گوندن گونه حریت طرفداری مطبوعات ناشرلرین و فاشیزمین توردتو گوتتولرین توخدالاماق و اونین رشه‌سینی قازماق اداره‌لرین «قوشوتون، باشقا ملی تشکیلاتلارین» صنایع ساحه‌سینین و مالی

بویوك سفته‌بازلار و صنایع صاحبلری فقط بیر کیچیک شرطیله «ملی‌لشدیریه» سیاستیله موافقت ائتمگه حاضر دورلر اودا: ملی‌لشدیریلمش مؤسسه‌لرین مالکینی... قاباقکی صاحبلرینین الینده قالماسیندان عبارتدیر.

بو اساسجی ده فرقه‌اولان «دموکراتیك اتحادیه» آدینداکی (فلاندن طرفدن تاسیس اولموش‌واینده پول ریتو واسطه‌سیله اداره اولونان) فرقه‌نین و «لوئی‌ماون» نین لیدرلیکی آلتندا اولان «جمهوریتچی اتحادیه» نین بعضی عنصرلرین آلد

مؤسسه‌لرین تصفیه‌سینین قورتارماق لزومنی اعلان ائدیرلر.

گیچن‌زولن ده مشورتی انجمن طرفیندن «کردی‌لیونه» مؤسسه‌سینین دشمنی ایله ایش بیرلیگی ائتمگه متهم اولان اوچ بیوك باشکین قضائی تعقیبی قرارین صادرائتمیشدیر.

نظرده‌توتماق‌لازمدرکه‌ارتجاع و اونون عزیزه‌لری، هامی‌دان آرتیق اشغال‌دورەسینده مخفی سری عملیات‌ده و جبهه‌ده گوستردیگی بویوك قهرمانلیقلا دشمن علیهنه مبارزه ائتمیش دعواده اون مینلرجه مجاهدلریندن قربانلیق ویرمیش، وفرانسه‌ده خلق کتله‌لری آراسیندا هامی‌دان چوق نفوذ قازانمیش اولان، کمونیست‌فرقه سینه حمله ائتمکده‌درلر.

ارتجاع بوفکره قاپلاشانمیرکه ئولکه‌نین حقیقی دمکراسیه طرف گیتمگین، فتحی و دواملی صلحی هدف توتمیش اولان، دوزگون‌بیر خارجی سیاسته طرفدار اولان کمونیست‌لر، سنجکیلرده‌پارلاق‌بیر موفقیت الده ائتمیش اولوبلار، سنجکیلرده شرکت‌ایده‌نلرین‌بیردوردن‌بیریندن چوق اولان بش میلیون‌نفر کمونیست لره رای ویرمیشلر.

هامی بیلیر که تازالیقداکی حکومت بحرانی، کمونیستلره گوستریلن وحشیانه بیر عدم اعتماددان، و اوچ خارجی ایشلر وزارتی، ملی دفاع‌وزارتی یا داخلی‌ایشلر وزارتی

بقیه‌سی ۴نجی صفحه‌ده

اداره‌میزه گوندریلن

مقاله‌لرین خلاصه‌سی

تشکر

شهریور حادثه‌سیندن سونرا بیز کردستاندا سفرشوبنده‌ساکن‌اولان بیزیم همسایه‌میز اولان بیرنفرز‌انداریم مهدی وکیلی آدلی وکیل باشی، آلتی پارچا فرشیمزی گوتوروب آپارمیشدی.

او وقتدن ایندیه کیمی بیز بعضا شکایت ائتمیشدیك ایسه ترتیب اثر ویرمه میشلر. سئوملی ملی حکومتیمیز تشکیل تاپدیقدان سونرا داخله وزارتینه شکایت ائتدیك، وزارت طرفیندن ناحیه ۷ کمیسرینه مراجعه اولوندی. او ناحیه‌نین مسئولی وایکی نفر فدائی محمد باغ‌شمالی واوغلی اکبر مستقیما مالین جدقی‌ساحه‌سینده بیزیم بوتجهایده قورتولماسان ائتمیشیز ایکی گونون بیرایینده کمال رضایت ایله خاتمه تاپدی.

بودور که بوسیله ایله ملی حکومتیمیزین بوجوره دوزگون و صداقتلی فدائیلری واشجی لریندن اوزقلبی تشکراتیمی بیلدیریب و بوصداقت سایه‌سینده اونلارا بیوق موفقیتلر آرزو ایدیرم.

ضیاء‌الدین سهرابی

طلبه صمیمی اداریه گندردیگی بر مقاله‌ده یازیر. خلقیمزین ترقی وتمدنه طرف آپارماق ایچون، معلملر بویوك روللار ایفاء ایده‌بیلرلر. گیچمیش فاسد حکومتین دورینده معلملره اجتماعی بیر ارزش قائل اولمادیلار، معلم او لکه مین‌لرین خلقیمزین تربیه‌سینی عهده‌لرینه آلاراق تنلیمزی سعادته‌طرف رهبرلیك ائتمکلری آیدیندر.

اما جامعه‌میزین شرافتلی‌اونلاری همیشه فشار آلتیندا ساخلاییب و اونلارین ترقی ائتمکلرینه امکان‌ویرمه‌ییبدر.

معلم لر خلقی تربیه ائتمگه چالشیرلار ایسه فرهنگین خلقیمزین بارەسینده عمومی اولماماقی چوخلاری‌نین نادان وسوادسیز قالمالارینا سبب اولمیشدر.

گله‌جکده بتون خلقیمز سوادلی اولماقی ایچون سئوملی حکومتیمیزین طرفیندن لازمی اقدام‌لار اولاجاقدر.

بیزیم وظیفه‌میز بودور که باجاردیغیمزقدر حکومتیمیزین پایه‌لرین محکم‌لندیریك

ینی حیاتیمز

امید نسیم سعادت ویریر نوره گلره جان

ظفر قوناق گلوب احباب ایچون اوزاق یولدان

گولومسه‌یر وطنیم مین ظفر هواسیله

گلیر ترنمه بلبل گلین صفاسیله

کونول قوشی ینی نغمه دوزوب ایدیر انشاء

وطن دیور یاشا اوغلوم سن همیشه یاشا

آلوبدی قوس ـ قزح رنگی می پیاله‌لری

وقارلا دالغالانیر گورسنیر فرح اثری

گولون، چالین، اوخویون، رقص ایدین، صفا دمی‌در

او می دگل که ایچیر سبز بهار شبنمی‌در

ستم فضاسینی بکسر دومان آلیب قارالیب

اجل دوتوب بوغازندان کومور کیمی قارالیب

گورنده سئوگیلی اولادینی وطن آناسی

گلور او مجلس ملی‌دن عشقیله بالاسی

اویوب اوزون دییر اوغلوم سودوم حلال اولسون

گوردوم او دشمنون باغری قانیله دولسون

ستم حیاتیم ایچون سی ایدیب دایانمیسان

اوزین سالیب اودا اما اوده ایچره یانمامیسان

دەارلاروندا اولان قان حقیقتین قانی‌در

قولوندا کی گوجون، عشقین نشانی‌در جانی‌در

بویوك کیچیك یولووا دسته دسته گل سپه‌جك

گلیب قیله او یا عشق یایرانین اوپه‌جك

سید مهدی اعتماد

اعلان

دژبان توسطی ایله اسلحه آلان فدائیلر دی آئینن ۲۵ نه قدر اوز لرینی شهر دژبانینه معرفلیك ایتدیرملیدرلر.

شهردژبانی سرهنگ میلانیان

اعلان

بووسیله ایله عموم کامیون واتوبوس وسواری صاحبلرینه اعلان اولونور که بو تاریخدن دی آئینن آخرینه قدر پروانه آرادین انحصار حقین باربری اداره‌سنه پرداخت ایتسونلر تخلف ایدنلر سورسه اولونوب و ماشین لاری توقیف اولوناجاق.

تبریز باربری رئیسی ـ قهرمانی

فرانسه‌ده سیاسی وضعیت

۲نجی صفحه‌دن بقیه

بین بیرینین کمونیستلر طرفیندن اداره اولونماسی قبول ایدیلمه‌یکدن ایرلی گلمیشدیر.

ساغچی غزته‌لر، آرتیق درجه احتیاط ایله کمونیستلری داخله وزارتیندن ۱۳ دادوغاق دلیللر ادان سایماق اولوره تفسیرلر یازمیشدیر. اما اونلارین نظریه‌لرین آنلاماق چوخ آساندیر: بشه بیر احتمال بشنجی ستون و فاشیست تورتوتوکورمتولرینه خوش ایامین انتظاریندا بولایق سودان راحت لیکه بالیق دوتماق اجازه‌سی ویرمیه‌جکدیر. بالعکس خارجی سیاست وملی دفاع وزارتلرینین‌ده کمونیستلرین الینه ویرمک بارەسینده‌ده دلیللر قوندارماقدان چکینمه‌میشلر. اودا بودور که کمونیستلر «غرب اتحادیه»سی توغینده بیر باگوز ایجادینه مخالف دیرلر، و بیر حقیقی حلق قوشولو بارالماق ایستیرلر اما الامه اولونموش دلیللر بیر بیریله متضاددیر. مختلف مرتجع روزنامه‌لر بیر بیریله ضدیله اولوتورمسا بو تضاد آیدین اولور.

ساغچی‌لارین مؤثر ارگانی اولان «لوپه‌تی» غزته‌سی حکومت بحرانی ضمنده، روزنامه‌لرده گیتیش صورتده متداول اولان بیر اصطلاحی تکرار ایده‌رک یازیر:

«دوگل ولئون بلوم، غرب‌کیسی ده بو اتفاق‌ده دیرلر که کمونیست پارتیسی طرفیندن ایرەلی سورولن سیاست هم داخله‌ده وهم خارجه‌ده بیر مانع تشکیل ایتمکده‌دیر. نیه؟ چونکه فرانسه‌نین ایکی معظم قدرتین آراسینداکی رابطه‌لر فرانسه انقلاب‌اوللوقیه‌وقی بیر دوره‌ده تعقیب ایتمک ایستەدیکی موازنه سیاستی، احساسات نظریندن بو ایکی قدرتین بیرسینه متمایل اولان بیر فرقه‌یه تاپشیریلا بیلمه‌ز. بوردا مملکتین مصالح عالیەسی موضوع بحثدیر.»

بودا بیر آیری تعبیردیر که خاص بیر منبع «طرفیندن» روزنامه‌لره ویریلن باشقا تفسیرلرله مغایردیر:

«دوگل کابینه‌یه منسوب اولان رسمی محافللردن بعضی‌سی غزته‌چی‌لره دیمیشلرکه هیچ وجهیله فرانسه‌نین ملی دفاع وزارتی کمونیستلره تاپشیریلماق اولماز. چونکه بشه بیر اقدامین فرانسه ایچون نتیجه‌سی بوندان عبارت اولاجاقدیر که فرانسه‌نین ارکان حربی ایله مذاکره ایتمک ایسته‌ین باشقا معظم دولتلر، دوگلین دفاع وزیری کمونیست اولارسا مذاکرانی قطع ایتمیشلر.»

بونی گوسترمک چوخ آساندیر که موضوع بحث اولان «خارجی قدرتلار» فرانسه‌نین داخلی و خارجی سیاستی اوزەرینه کمونیستلرین واسطه‌سیله دگل بلکه بیر آیری یول ایله تأثیر ایتمک‌دەدیرلر. و اظهاراتدان آیدینجا میدانا آتیلاجاق که «مملکتین مصالح عالیه‌سی»، بشه عبارتلر، مستعمراتی و مملکتلری ایشغال ایده‌رک جدی سورتده بیر منحصر سامان‌لار، بشه خیال ایدیرلرکه کاملا ملی و داخلی اشلری حل ایتمکده مثلا وزیرلرین پستلارین پایلاشماقدا «بعضی مقتدر دولتلرین» ارکانحربلرینین عقیده‌سینده نظره آلماق لازمدیر. اما اگر بشه بیر حط مشی استقلال نشانه‌سی ایسه، خارجی قدرتلرین سیاستینه تسلیم اولماق نه‌آدلاندیریلماق اولار؟ گیچن گونلرده دیلک که «بعضی مقتدر دولتلر»ین باره‌سینده «پاریس» طرفیندن گوستریلن حددن آرتیق ملاحظه فرانسه‌نین بین‌المللی وضعیتینده مثلا یاخین و اوزاق شرقده هیچ بیر یاخشیلیغا وجوده گتیرمه‌میشدیر.

یاخیندان یاخینلیرسا، حکومت بحرانی دوره‌سینده یاریسیده، صون مددا بیرکه‌سه اولاراق اوروپا آتیلان [موازنه] نظریه‌سی شه‌دیر. قطعی صورتده بو کمه غرب مملکتلری اتحادیه‌سی بارەسینده حکم سورن شدید تبلیغاتدان خلقین توجهین چویرمک ایچون اورتایا آتیلمیشدیر.

بونلله برابر، جدی بیر بین‌المللی همکارلیق ایله مغایر اولان موازنه سیاستین، فرانسه‌لیلری خوشنود ایده جکین فرض ایتمک چوق چتیندیر. اونلار، گیچن محاربه‌دن سونرا انگلیسلر طرفیندن تعقیب اولونان موازنه سیاستین نتیجه‌لرین اونوتمامیشلار. بو سیاست همیشه آلمانی فرانسه‌نین توتونده تقویت ایتمکه چالیشیردی. بو کیمی مدهش بیر موازنه سیاستین ثمره‌سی دوغماسا اولان آلمان امپریالیسمی طرفیندن ده‌ریلدی و فرانسه ایچون هابله انگلیسلر و باشقا صلح ایستین دولتلر ایچون بیر خطرمنبعی حالینا گلدی. باشقا طرفدن، بین‌الخلق همکارلیق اوزەرینده قورولماییش وزور سیاستینه استناد ایدن (که موازنه سیاستی اونون نتیجه‌لریندن بیریدیر) بیر دنیادا فرانسه قطعاً ایکنجی درجه‌ده بیر معظم دولت حالینا گلەجکدیر. آیا [مملکتین مصالح عالیه]سی بشه اقتضا ایتمکده‌ده‌دیر؟ بونی آسان گورمک اولار که [بو کیمی استدلال‌دان اولان بیر سیاست طلوب ایدنلر بین‌المللی امنیت منافعی ایله مغایر اولاجاقدیر.

حکومت بحرانی دوره‌سینده هوایی‌زهرلرین مخصوص فرقو بعضی خاطره‌لر اویاندیریر.

«آلبر سارو» نون ۱۹۳۶ دا الجزیره‌ده سویله‌دیگی بیر نطقده اوره‌یا آتدیغی شعار خاطرلاردادیر:

«دشمنیز کمونیسمدیر.»

اما زمان دگیشیلمیشدیر. سونرا‌کی ایلرده [سارو] نون سوزلری ارتجاعین شعاری اولدی. «وگون» سون بلش ایلین آجی درسلریندن سونرا، فرانسه‌لی اوچوروما سوق ایدن سیاست آدملارینین ماسکلاری بیرتیلدیغی بیر سیرادا، بو کیمی شعارلاری‌نی دن احیا ایدیب میدانا چیخارماق سیاستی قطعاً فنایه محکومدیر. پاریس‌ده حتی ضد کمونیست نمایشلر ترتیب ویرمکه اقدام ایدیلمیشدیر. بو نمایشلری اویه ایدنلر [خائنه لیزه] و [سن میشل] خیابانلاریندا نیجه یول تکرادن مرکب بیر پارتیست‌لردن مرکب بیر ستون حرکت ویرمکه موفق اولمومشلار، بو نمایشلر خلقده طرفدن باشقا بیر روح اویاندیرماقا منجر اولمامیشدیر.

فرانسه‌ده [مؤسسان مجلسی] سنچیکلریندن سونراکی وضعیت و کابینه بحرانیندن مساعد بیر وجهیله حل اولونماسی نشان ویریر که: فرانسه‌نین دموکراتیسی گوزل قوه‌لرن بیربیره توپلاریسا، ایش قالدیرمساقدا اولان ارتجاعی زنجیرله‌یب فرانسه‌لی ملی بیر تجدده طرف آپارا بیلیر.

چویرن: احمد موسوی

ادبی و بدیعی

استفاده

جمعه گونی دی آیینین ۲۱ ده‌یه برده‌کی سوومت مدنیت اویینده آذربایجان تاریخینین مهملری موضوعنده آقای شرقلینین قیمتلی معروضه‌سی قولاق آسانلاردا بیوک بیر تأثیر اویاندی. ایندیه قدر آذربایجانلیلاردا نه‌ادکه گوز تاریخلارینی گورەدن واراییدی حتی ادبی گورنده‌کی بیوک مانعلر وارایدی اورتامکتبی قورتاران جوانلاریمیز ۱۲ ایل عرضینده اصلا آذربایجانن تاریخی آدلی سوزی ده ایشیتمه‌دیلر بوناداسبب وارایدی. چونکه گوز تاریخینی شهامت و فتوحاتلارینی ایشیدن آذربایجانلیلار هیچ وقت آذربایجانلی رضاشاهین تریاک ازاری اولماسینا ول و برمزدلر بیتری گلمیشکن دمک لازم دیر [...] شاه آذربایجانین مالیه سینه بیر دستور گوندرمیشدیکه «هر او مامورکه چوخ تریاک ساتسا اونا انعام ویریلسین» آقای شرقلینین معروضه‌سینده آشکار اولدی که‌وقتی ایله آذربایجانین شرق ایله غرب آراسیندا بیوک بیر تجارت مرکزی اولماسینا حدسیز حساب‌سیز سندلر و لیوتلار واردیر عین زماندا مدنیتجه‌ده ایل بوندادوق آذربایجاندا بیوک شهرلر و آبادلیقلار واردیر. گوز تاریخینین عظمتلرینی ایشیدن آذربایجانلیلاردا بیوک روح یوکسکلیکی عمه گیبردی بونا آذربایجانلیلارین عظمتنی گیجه‌سیندن بیر داها تکرارینده سرقلی بیر تکان اولدی معروضه‌دن سونرا آقای کمپوزیتور جهانگیرونین رهبرلیگی ایله طنطنه‌لی کنسرت ویریلدی. کنسرتده اولدن ارکستروستونی هنه ایندیه قدر آذربایجاندا گورولمەمیشدی. آسدی بیلدیر آذربایجاندا اولدن موسیقی دستەسی وار و اولدان قدرت ایدی. حال بوکه آقای کمپوزیتور جهانگیر و قیرخ‌ملت لیری سایه‌سینده تشکیل اولونموش اورکسترده هر نوع موسیقی آلتی وارایدی ارکسترین آذربایجانلیلارین توزلریندن تشکیل اولماسی و آزبیر مدت ایچیریسینده بیوک نتیجه الده اولماسی بیر داها آذربایجانلیلارین استعدادینی ثبوت ایتدی.

ح. ن

مملکت خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

خلق معارف وزیرینین نطقی

پنجشنبه گونی دی آیینین ۲۰ سینده ساعت اوچ ده بوتون لوگولان و قیر مکتبلرینین مدیر و معلملری (اوغلان لار دانشسرا) سینه چاغریلمیشدیلار او یعینجاقدا خلق معارف وزیریمیز آقای بی‌ریا حاضرلره ملی و اجتماعی وظیفه‌لرینه دائر بیوک گوستروب بالالارین تعلیم و تربیه سینه داهادا چوخ علاقه دار اولمالارینی و خلقمزن سعادتی اوغروندا بوندان صونرا داها آرتیق جدیت ایلمه‌لرینی توصیه ایتمیشدیرلر.

درس ساعتلرینین آزالماسی

دی آیینین ۱۰ ندان اعتبارا مدرسه ایده ساعتلری یکسره اولوب و ۱ ساعت ۴۵ دقیقه گون اورتادان سونرا درس ساعتلری خاتمه تاپیر.

بو تدبیر کیچیک اوشاقلارین راحتلیغی تأمین ایتمکه اوزره آلنمیشدیر.

المطبوعات اداره‌سی

بوتون نمایشنامه‌لر، اعلانلار، کتابلار و آیری مطبوعاتی ایشلر، روزنامه امتیازی ویرمک و آیری‌بو کیمی ایشلر بو اداره‌نین تحت نظرینده اولاجاقدیر.

لابراتوارین تکمیلی

فردوسی مدرسه‌سینین لابراتوار نواقصی مرتفع اولاجاقدیر. بوتون مدرسه شاگردلری اولاردان استفاده ایده بیلرلر.

آکتورال هیئت

آکتورال (اوپرت ــ درام) هیئتی معارف وزارتینده آقای قریب‌زن نظرلری نین آلتندا تزلیکله ایشه‌باشلایاجاقدیر.

یئنی آچیلمیش مدرسه‌لر

اطرافدا و تبریزده ۷ باب دان‌ارتیق آچیلمیش مدرسه‌لر آشاغیداکی آدلاریلان آدلانیبلار:

تبریزده ــ قره‌آغاج مدرسه‌سی: اراتی
« امیرخیز « تربیت
مراغه‌ده رشدیه
« هنگرمی
ارونقده (تیل) کندینده ۲۱ آذر
« شبستر « معجز
« چهرگان « گوزه‌کنانی

ملی دارالفنونون تأسیسی یولوندا

دولتین قراریلان نظره آلاراق معارف طرفیندن ملی دارالفنونین مقدماتی کمیسیونی تشکیل اولمیشدیر. یکشنبه گونی دی آیینین ۲۳ ندە بو کمیسیونین اولینجی جلسه‌سی تشکیل تاپاجاقدیر.

کمیسیونین عضویتینه آشاغیدا آدلاری قیداولونانلار نامزد اولونلار: آقایان دکتر مهتاش ــ دکتر هشترودیان ــ مدیون‌القول ــ صفری ــ دیبالیان ــ دکتر نجمی ــ روش‌ضمیر خانم دکتر شرقیه، مهندس امیرخسروی بونلار پروژه تلقیه ایتمک وداشی گه‌جیمن اساسینی قورماق ایچون لازم [...]

دنیا خبرلری

انگلیس بویوک ایلچیسی رومانیا حکومتیندن راضی دیر

لندن. (رویتر) مسکودا اولان انگلیس بویوک ایلچیسی بخارستده روزنامه مخبرلرینی قبول ایده‌رکن رومانیانین ایندیکی حکومتیندن اظهار رضایت ایتمیشدیر.

ویشنسکی مسکویادا دونه‌جکدیر

صوفیه ــ (رویتر) ویشینسکی لندنا گئتمه‌دن اول صوفیه‌دان مسکو وایادوغرو حرکت ایده‌جکدیر.

ایتالیا سربازلاری اعتصاب ایتمشدیر

رم. نظامدان مرخص اولان ایتالیا سربازلاری ایشسیزلیک نتیجه‌سینده عمومیتله اعتصاب ایتمیشلر اعتصاب ایده‌نلر پولیس اداره‌لرینه حمله ایدیرکن پولیس آتشلری نتیجه‌سینده ۱۳ نفر اولی ویریمیشلر.

سوئد پادشاهی پارلمانی افتتاح ایتدی

استکهلم (فرانسه آژانسی) سوئد پادشاهی سوئد پارلمانی افتتاح ایدرکن سویله‌مشدیر که «من الله‌دان اوزوم مرصالح تقاضا ایدیرم».

سوریه دولتینین اعلامیه‌سی

بیروت (پاریس رادیوسی) سوریه دولتی اردنه سربازلارینی انگلیس سربازلارینا تسلیم اولمالارینی قید ایتمیشدیر بو خبر آیری‌یرلردن تأیید اولونماقدادیر.

انگلیس سفیر کبیری مسکوایا قاییدی

بخارست. (رویتر) انگلیس دولتینین مسکوادا اولان بویوک ایلچیسی دونن بخارستدان مسکوایا طرف حرکت ایتدی.

آمریکا سربازلاری لندندا اعتصاب ایتمشلر

لندن (رویتر) لندنده الاشت ایدەن آمریکا سربازلاریندان مین نفر اعتصاب ایده‌رک اوز وطنلرینه قایتمالارینی تقاضا ایتمیشلر. اعتصاب قوریله خاموش ایدیلمشدیر.

متفق ملتلر مجلسینه داخل اولان شبهه‌لی آدملار توقیف ایدیلدیلر

لندن. (رویتر) متفق دولتلر کمیسیونینا داخل اولان ۲۰ نفر شبهه‌لی آدام انگلیس پولیس قوه‌لری طرفندن توقیف ایدیلدیلر.

مطالعه‌لر ایده‌جکلر بوهیئت آقای رسول. عطائی نین تحت نظرینده اولاجاقدیر

علمی اصطلاحات کمیسیونی

معارف وزارتینده، علمی اصطلاحات کمیسیونی تزلیکله تشکیل اولاجاقدیر

محاضره‌لر

آذربایجان تاریخ، جغرافی و ادبیات هیئتی انگلیکلی ایچون ادبی محاضره‌لر تشکیل اولاجاقدیر.

آذربایجان مطبعه‌سی